

# Daň z příjmů

## Základní příručka

Vysvětlíme základní pravidla, jak se daní příjmy. Upozorníme na nejčastější chyby. Objasníme, kdy a jak podat daňové přiznání. Shrňeme, co se stane, když uděláte chybu. Přiblížíme zdanění příjmů ze zahraničí. Příručka je hlavně pro zaměstnance, některá doporučení využijí i drobní podnikatelé.

Někdy odkazujeme na konkrétní ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jehož aktuální znění najdete například na [www.zakonyprolidi.cz](http://www.zakonyprolidi.cz).

Letáky ombudsmana najdete na [www.ochrance.cz](http://www.ochrance.cz) v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

## Obsah

<b>Které příjmy musím zdanit?..... 2</b>	<b>Musím podat daňové přiznání? ..... 11</b>
Zdaňují se jen peníze? .....2	Kdy se podává daňové přiznání?..... 11
Platí se daň vždy? .....2	Dá se podání přiznání nějak ulehčit? .....12
Osvobození od daně.....3	Jak podat přiznání, když mám datovou schránku? ..... 12
Musím zdanit přivýdělek? .....4	<b>Co se stane, když nesplním své povinnosti? ..... 12</b>
Pronajímám byt přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Airbnb nebo Booking.com).....4	Pokuta za opožděné tvrzení daně.....12
Vozím lidi přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Uber nebo Liftago) .....4	Úrok z prodlení.....13
<b>Jak platit nižší daně? ..... 5</b>	Penále.....13
Dary .....5	<b>Zjistili jste, že jste daň přiznali špatně? ..... 13</b>
Úroky z půjčky na bydlení.....6	<b>Kde mám zdanit příjmy ze zahraničí? ..... 14</b>
Příspěvky na penzijní (při)pojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění.....7	Jak určit, kde jste rezidentem? .....14
Úhrada za profesní zkoušku .....7	Jak daň neplatit dvakrát? ..... 14
Členské příspěvky odborové organizaci ....8	
Základní sleva na poplatníka .....8	
Sleva na studenta .....8	
Sleva na manžela/manželku .....8	
Sleva pro lidi se zdravotním postižením....9	
Sleva na dítě .....9	
Sleva na školku (školkovné).....10	



## Které příjmy musím zdanit?

Zákon dělí příjmy na pět skupin. Pro každou platí určitá pravidla, proto je důležité příjem správně zařadit. Příklady zařazení nejčastějších příjmů:

### § 6 Příjmy ze závislé činnosti

- pracovní poměr
- dohoda o provedení práce
- dohoda o pracovní činnosti
- služební poměr
- příjmy, které souvisejí se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem závislé činnosti

### § 7 Příjmy ze samostatné činnosti

- živnostenské a jiné podnikání
- zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství
- nezávislé povolání

### § 8 Příjmy z kapitálového majetku

- úroky z poskytnutých úvěrů a půjček
- dávky penzijního připojištění
- plnění ze soukromého životního pojištění

### § 9 Příjmy z nájmu

- nemovitostí (domů, bytů, garáží...)
- movitých věcí (pokud nejde o příležitostný nájem)

### § 10 Ostatní příjmy

- příležitostné činnosti
- prodej nemovitostí
- dary



## Zdaňují se jen peníze?

Ne. Daní se i nepeněžní příjem – hodnota získané věci nebo práva. Daň z příjmů se dnes platí také místo dřívější darovací daně. Obecně tedy daň může dopadat na to, o čem se zvětšil Váš majetek.

**Příklad:** Pokud pronajímáte pozemek zemědělskému družstvu a místo peněz dostáváte třeba brambory nebo jablka, jde o příjem. (Pokud ale hodnota takových věcí nepřesáhne 20 000 Kč za rok a nemáte jiné příjmy než od jednoho zaměstnavatele, daň neplatíte.)



## Platí se daň vždy?

Ne. Některé příjmy nejsou předmětem daně a některé jsou od daně osvobozené.

Když příjem **není předmětem daně**, daň se na něj vůbec nevztahuje (některé z takových „příjmů“ ve skutečnosti nejsou ani příjmy – nezvyšují rozsah Vašeho majetku).

**Příklad:** úvěry, příjmy z vypořádání společného jmění manželů, příjem au pair nebo částka, kterou Vám zdravotní pojišťovna vrátí, protože jste překročili limit regulačních poplatků a doplatků na léky. (Více v [§ 3 odst. 4](#) zákona o daních z příjmů.)

I když příjem je předmětem daně, může být od **daně osvobozen**.

## Osvobození od daně

**Daň se neplatí** z mnoha příjmů. Základní seznamy najdete v [§ 4](#) (osvobození od daně) a [§ 4a](#) (osvobození bezúplatných příjmů). Další osvobození jsou v ustanoveních k jednotlivým druhům příjmů (např. v [§ 6 odst. 9](#) nebo [§ 10 odst. 3](#)).

Příjmy osvobozené od daně se **neuvádějí v daňovém přiznání** a nepočítá se s nimi při určování, zda musíte podat daňové přiznání. **Příjmy nad 5 milionů Kč ale musíte finančnímu úřadu oznámit.**

Některé příjmy jsou od daně osvobozeny **bez dalších podmínek**.

**Příklad:** dědictví, nemocenské, sociální dávky, podpora v nezaměstnanosti, stipendium, výživné, důchod do 36násobku minimální mzdy, příspěvky zaměstnavatele z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu, plnění z dobrovolnické činnosti, příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy.

Některé příjmy jsou osvobozeny **jen za určitých podmínek**, například:

příjem	podmínky osvobození
z prodeje <b>bytu</b> nebo <b>rodinného domu</b> (a souvisejícího pozemku)	Bydleli jste tam nejméně 2 roky přímo před prodejem. Bydleli jste tam kratší dobu, ale příjem z prodeje použijete na své další bydlení. Nesmí být v obchodním majetku.
z prodeje <b>jiných nemovitostí</b>	Nemovitost nabytou před rokem 2021 jste vlastnili alespoň 5 let před prodejem. Jinak alespoň 10 let. Pokud jste ji zdělili, započítá se i vlastnictví Vašeho předka, manžela nebo dítěte.
z prodeje hmotné <b>movité věci</b>	Pokud ale nejde o <ul style="list-style-type: none"><li>– cenný papír,</li><li>– motorové vozidlo, letadlo nebo loď, pokud jste je před prodejem vlastnili méně než 1 rok,</li><li>– movité věci v obchodním majetku (nebo když v něm byly méně než 5 let před prodejem).</li></ul>
z prodeje <b>podílu v obchodní korporaci</b>	Měli jste ho nejméně 5 let před prodejem. U zděděného se započítá i vlastnictví předka, manžela nebo dítěte.
<b>příspěvky zaměstnavatele na spoření na stáří nebo pojištění dlouhodobé péče</b>	Do 50 000 Kč ročně a jen na daňově podporované spoření nebo pojištění.
<b>výhry</b> z loterie a tomboly	Do výše výhry 1 000 000 Kč (od roku 2024 jen příjmy z těchto výher do 50 000 Kč za rok).
<b>výhry</b> z hazardu	Pokud rozdíl mezi součtem výher a vkladů nepřesahuje 1 milion Kč za rok (od roku 2024 jen 50 000 Kč za rok).
<b>výhry</b> z reklamních soutěží a slosování; <b>ceny</b> z veřejných, sportovních a některých dalších soutěží	Pokud nepřesáhnou 15 000 za rok (od roku 2024 pokud nepřesáhnou 50 000 Kč za rok).



## Musím zdanit přivýdělek?

Prodáváte starý nábytek, oblečení, motorku, přírodní kosmetiku?

Jsou příjmy osvobozené od daně podle § 4? Pokud ne, jak se pozná, jestli jde o ostatní příjmy ([§ 10](#)) nebo o příjmy ze samostatné činnosti ([§ 7](#))?

### Osvobození (§ 4)/Ostatní příjmy (§ 10)

**Příležitostný prodej**, tedy jednorázový nebo nahodilý. Nesmí jít o pravidelnou činnost.

**Například** prodáváte oblečení po svém dítěti.

Prodej většiny movitých věcí je osvobozen od daně, pokud nejde o věci, které jsou nebo mají (měly) být součástí obchodního majetku [[§ 4 odst. 1 písm. c](#)]).

Pokud tyto příjmy nejsou od daně osvobozeny již podle § 4, jsou **osvobozeny, pokud nepřekročí 30 000 Kč za rok** (50 000 Kč od roku 2024). Jinak je musíte zdanit, a to celé (nejen část nad limit).

Příjmy si můžete snížit o **výdaje** související s prodejem věcí.

### Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)

**Pravidelný přivýdělek** ze soustavné a pravidelné činnosti. I kdybyste neměli živnostenské oprávnění, daníte příjem jako příjem ze samostatné činnosti.

**Například** šijete oblečení na děti a prodáváte je.

Tyto příjmy **nemusíte danit**, pokud **nepřesáhnou 20 000 Kč za rok** a nemáte jiné příjmy kromě příjmu ze zaměstnání **nebo veškeré Vaše příjmy** (včetně těchto) **nepřesáhly 50 000 Kč za rok**.

Příjmy si můžete snížit o **skutečné výdaje** vynaložené k dosažení těchto příjmů nebo o tzv. **paušální výdaje**.



## Pronajímám byt přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Airbnb nebo Booking.com)

Je velice pravděpodobné, že poskytujete ubytovací služby, měli byste mít živnostenské oprávnění a utržené peníze byste měli danit jako příjmy ze samostatné činnosti (§ 7).

Podrobnosti najdete v letáku [Sdílená ekonomika – ubytovací služby](#).



## Vozím lidi přes webové služby tzv. sdílené ekonomiky (např. Uber nebo Liftago)

Pokud to děláte pravidelně a nejste jejich zaměstnancem, poskytujete přepravní služby, což znamená, že byste měli mít živnostenské oprávnění a utržené peníze byste měli danit jako příjmy ze samostatné činnosti (§ 7).

Podrobnosti najdete v letáku [Sdílená ekonomika – přepravní služby](#).

## Jak platit nižší daně?

Můžete si **snížit základ daně** o

- některé dary
- úroky z úvěrů/hypotéky na financování bytových potřeb
- příspěvek na daňově podporované spoření na stáří (*penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření, soukromé životní pojištění a nový tzv. dlouhodobý investiční produkt*) nebo pojištění dlouhodobé péče

nebo **uplatnit slevu na dani** nebo **daňové zvýhodnění**

- základní sleva na poplatníka
- sleva na manžela/manželku
- základní a rozšířená sleva na invaliditu
- sleva na držitele průkazu ZTP/P
- sleva na studenta (naposledy za rok 2023)
- daňové zvýhodnění na dítě
- sleva za umístění dítěte (školkovné) (naposledy za rok 2023)

**Snížení základu daně** znamená, že určitou částku odečtete od příjmů, z nichž se až pak vypočítá daň (15 %). (Když tedy například sníte základ daně o zaplacené příspěvky na životní pojištění ve výši 24 000 Kč, sníte si tím ve výsledku daň o 3 600 Kč.)

**Sleva na dani** znamená, že se z příjmů (ze základu daně) nejprve vypočítá daň, kterou pak můžete snížit o slevu. V případě daňového zvýhodnění na dítě dokonce při nemožnosti uplatnit slevu (daň je na nule) můžete dostat peníze navíc (bonus).

Podrobnosti následují.



Dary

**Od základu daně si můžete odečíst hodnotu darů** poskytnutých určitým příjemcům na zákonem vymezené účely:

<b>komu</b>	<b>na co</b>
obcím, krajům, organizačním složkám státu a právnickým osobám se sídlem na území ČR nebo pořádajícím veřejné sbírky	na vědu a vzdělávání, výzkum a vývoj, kulturu, školství, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, tělovýchovné a sportovní
registrovaným církvím a náboženským společnostem	na náboženské účely
politickým stranám, politickým hnutím, evropským politickým stranám nebo evropským politickým nadacím	na jejich činnost
lidem s bydlištěm v ČR	na poskytování zdravotních služeb, provozování škol a školských zařízení, zajišťování péče o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo zajišťování péče o jedince ohrožených druhů živočichů

lidem s bydlištěm v ČR, kteří mají invalidní důchod, a nezletilým dětem závislým na péči jiné osoby

na zdravotnické prostředky nebo na zvláštní pomůcky nehrazené státem nebo pojišťovnami a na majetek usnadňující těmto lidem vzdělání a zařazení do zaměstnání

Počítají se i příspěvky na odstraňování následků živelních pohrom (povodně, požáry, zemětřesení atd.) na území EU, Islandu, Norska a Lichtenštejnska.

**Musíte darovat alespoň částku odpovídající 2 % Vašeho základu daně nebo alespoň 1 000 Kč.**

Svůj základ daně tak můžete snížit **maximálně o 15 %**.

Musíte **doložit, že jste dar poskytli** např. darovací smlouvou nebo potvrzením příjemce daru s uvedením výše daru.



Darem je i bezplatné **darování krve** (jeden odběr má hodnotu 3 000 Kč), **orgánu** nebo **krvetvorných buněk** (hodnota odběru je 20 000 Kč).

[Více v [§ 15 odst. 1](#) zákona o daních z příjmů.]



## Úroky z půjčky na bydlení

**Od základu daně si můžete odečíst zaplacené úroky**

- z hypotéky nebo úvěru u banky v souvislosti s hypotékou (např. předhypoteční úvěr, doplňkové úvěry atd.) a
- z úvěru ze stavebního spoření nebo jiného úvěru poskytnutého stavební spořitelnou (např. překlenovacího úvěru).

Prostředky z úvěrů a hypoték musejí být použity na **financování bytových potřeb**. Přitom nesmí jít o výstavbu, údržbu nebo změnu staveb při podnikatelské činnosti, za účelem pronájmu nebo poskytování ubytovacích služeb.

Můžete odečíst **až 150 000 Kč za domácnost. Pokud nesplácíte celý rok**, můžete odečíst nanejvýš **dvanáctinu** maximální částky **za každý měsíc placení úroků**.

Pokud máte **smlouvu společně** s někým dalším (manželem/manželkou, partnerem/partnerkou, sourozencem), můžete si úroky odečíst buď každý rovným dílem, anebo jeden z vás za všechny.

Musíte **doložit smlouvu** s bankou (stavební spořitelnou) a **každoročně potvrzení o výši zaplacených úroků**. Zároveň musíte prokázat, že zajišťujete své bytové potřeby (např. výpisem z katastru nemovitostí, potvrzením bytového družstva atd.).



Můžete odečíst i úroky z úvěru/hypotéky na nákup pozemku pro stavbu domu. Musíte ale začít stavět nejpozději do 4 let od uzavření smlouvy i koupě pozemku. Pokud to nestihnete, budete muset dříve odečtené úroky dodatečně zdanit.

[Více v [§ 15](#) odst. 3 a 4 a [§ 4b](#) zákona o daních z příjmů.]



## Příspěvky na penzijní (při)pojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění

Z příjmů za rok 2023 můžete u každého druhu příspěvku odečíst od základu daně **maximálně 24 000 Kč** za rok.

příspěvek na	Kdy a jak můžete snížit základ daně z příjmů před rokem 2024?
penzijní připojištění se státním příspěvkem	Můžete odečíst to, oč měsíční příspěvek přesahuje 500 Kč. <b>Příklad:</b> Pokud měsíčně platíte na připojištění 800 Kč, můžete si odečíst 300 Kč x 12 (měsíců), tj. celkem 3 600 Kč.
penzijní pojištění	Můžete odečíst zaplacené příspěvky. Výplata plnění musí být sjednána nejméně po 60 měsících (5 letech) a současně nejdříve v roce dosažení 60 let.
doplňkové penzijní spoření	Můžete odečíst to, oč měsíční příspěvek přesahuje 1 000 Kč.
vlastní životní pojištění	Můžete odečíst zaplacené příspěvky. Výplata plnění musí být sjednána nejméně po 60 měsících (5 letech) a současně nejdříve v roce dosažení 60 let. U krátkodobých smluv (5–15 let) navíc musí pojistná částka přesahovat 40 000 Kč a u smluv na více než 15 let 70 000 Kč.

**První rok**, kdy odpočet uplatňujete, musíte **doložit smlouvu** o životním nebo penzijním pojištění, a **každý rok** pak **potvrzení** pojišťovny o výši zaplacených příspěvků.

**Od roku 2024** budete od základu daně moci odečíst celkem **maximálně 48 000 Kč** za rok, a to u příspěvků na penzijní spoření, životní pojištění a na nový tzv. dlouhodobý investiční produkt nebo pojištění dlouhodobé péče:

- Do 30. června 2024 můžete odečíst to, oč měsíční příspěvek převyšuje 1 000 Kč.
- Od 1. července 2024 můžete odečíst to, oč měsíční příspěvek převyšuje 1 700 Kč.



Pokud se rozhodnete životní nebo penzijní (při)pojištění předčasně zrušit a vybrat, budete muset dodatečně zdanit uplatněné odpočty za posledních 10 let.

[Více v [§ 15](#) odst. 5 a 6 zákona o daních z příjmů.]



## Úhrada za profesní zkoušku

Naposledy z příjmů za rok 2023 můžete od základu daně odečíst úhradu za závěrečnou zkoušku podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, a to až 10 000 Kč. Pokud jste osobou se zdravotním postižením, pak až 13 000 Kč, a pokud jste osobou s těžším zdravotním postižením, až 15 000 Kč.

Pokud úhradu uplatňujete jako výdaj související s Vaší samostatnou výdělečnou činností, nemůžete úhradu odečíst podruhé.

Musíte doložit potvrzení o úhradě za zkoušku.

## Členské příspěvky odborové organizaci

Naposledy z příjmů za rok 2023 můžete od základu daně odečíst členské příspěvky odborové organizaci, a to až 1,5 % ročních zdanitelných příjmů ze zaměstnání, nanejvýš ale 3 000 Kč.

Musíte doložit potvrzení odborové organizace o výši příspěvku.

## Základní sleva na poplatníka

Pokud jste zaměstnaní, pravděpodobně jste podepsali „růžový papír“ (prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, které se dá podepsat jen u jednoho zaměstnavatele). Tehdy zaměstnavatel uplatňuje dvanáctinu Vaší slevy již při placení záloh na daň.

Základní sleva na každého poplatníka je **30 840 Kč** ročně (na zálohách každý měsíc 2 570 Kč).



Pokud na zálohách nevyčerpáte celou základní slevu (třeba proto, že jste byli zaměstnaní jen část roku), můžete zaměstnavatele požádat o roční zúčtování daně nebo slevu uplatnit v daňovém přiznání.



## Sleva na studenta

Naposledy z příjmů za rok 2023 můžete jako studenti kromě základní slevy daň snížit o **4 020 Kč** ročně (335 Kč měsíčně), pokud jste mladší 26 let nebo studujete v prezenční formě doktorský studijní program a je Vám méně než 28.

Musíte doložit potvrzení o studiu. Potvrzení se vydává pouze na školní rok či semestr, proto musíte doložit vždy aktuální potvrzení.



## Sleva na manžela/manželku

Pokud žijete společně, můžete daň z příjmů snížit o slevu na manžela/manželku **24 840 Kč** ročně, pokud byl jeho/její „rozhodný“ příjem nižší než 68 000 Kč za rok. Pokud má manžel/manželka průkaz ZTP/P, je sleva dvojnásobná (49 680 Kč).

Do „rozhodného“ příjmu se **počítají**

- hrubé příjmy ze zaměstnání, z podnikání, z nájmu atd.,
- všechny důchody,
- dávky nemocenského pojištění (nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné),
- náhrada mzdy při pracovní neschopnosti,
- podpora v nezaměstnanosti.

Do „rozhodného“ příjmu se **nepočítají**

- dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, přídavek na dítě),
- dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc),



- dávky péstounské péče s výjimkou odměny péstouna,
- dávky osobám se zdravotním postižením,
- příspěvek na péči, sociální služby,
- stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání,
- příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen,
- od roku 2024 příjem, který se musí dodatečně zdanit kvůli porušení podmínek pro jeho osvobození od daně nebo uplatnění nezdánitelné části základu daně.



Peněžitá pomoc v mateřství se tedy započítává, na rozdíl od rodičovského příspěvku, který se nezapočítává.

Mezi příjmy předchozího kalendářního roku patří příjmy vyplacené do 31. prosince. Výjimkou jsou příjmy ze závislé činnosti (např. zaměstnání), které patří mezi příjmy za uplynulý rok, pokud byly vyplaceny do 31. ledna následujícího roku.

**Od roku 2024** ale tuto slevu budete moci využít, jen pokud také **žijete s dítětem do 3 let věku**.



### Sleva pro lidi se zdravotním postižením

**Základní sleva na dani 2 520 Kč** ročně náleží lidem s přiznaným invalidním důchodem v prvním nebo druhém stupni, a to i poté, co místo něj dostanou starobní důchod.

**Rozšířená sleva na dani 5 040 Kč** ročně náleží lidem s přiznaným invalidním důchodem ve třetím stupni (i po přeměně na starobní důchod) a těm, kteří jsou plně invalidní, ale důchod nedostali (např. pro nedostatečnou dobu pojištění).

**Držitelé průkazu ZTP/P** mají navíc slevu na dani **16 140 Kč** ročně.

Musíte **doložit** rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu a doklad o výplatě důchodu.

Držitelů průkazu ZTP/P předloží průkaz, nebo rozhodnutí o jeho přiznání.



Pokud jste důchod nebo průkaz neměli celý rok, můžete uplatnit **dvanáctinu slevy** za každý měsíc, na jehož počátku jste důchod nebo průkaz již (ještě) měli přiznaný.



### Sleva na dítě

Pokud s dětmi bydlíte a vyživujete je, můžete uplatnit daňové zvýhodnění (slevu, bonus nebo obojí)

- 15 204 Kč na první dítě,
- 19 404 Kč na druhé dítě,
- 24 204 Kč na každé další dítě.

Dítětem je nezletilé dítě nebo dítě do věku 26 let, které studuje, je v učení, nebo ze zdravotních důvodů studovat nemůže. Pokud má dítě průkaz ZTP/P, je sleva dvojnásobná.

Daňové zvýhodnění může uplatnit rodič, jeho manžel/manželka (registrovaný partner/partnerka), osvojitel, pěstoun nebo osoba, jež má dítě svěřené do péče.

Pokud daňové zvýhodnění nemůžete celé uplatnit jako slevu na dani, protože už slevu není z čeho odečíst, finanční úřad Vám vyplatí **daňový bonus**, ale jen pokud jste měli hrubé příjmy ze zaměstnání nebo podnikání alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy (za rok 2023 103 800 Kč, tedy 8 650 Kč měsíčně; za rok 2024 113 400 Kč, tedy 9 450 Kč měsíčně).

Musíte **předložit** doklad o totožnosti dítěte (pokud daňové zvýhodnění uplatňujete poprvé), potvrzení zaměstnavatele druhého z rodičů o tom, že zvýhodnění neuplatňuje, případně potvrzení školy o studiu zletilého dítěte (nebo potvrzení o tom, že dítě ze zdravotních důvodů nemůže studovat).



Pokud všechny podmínky pro daňové zvýhodnění nebyly splněny celý rok, můžete uplatnit **dvanáctinu slevy** za každý měsíc, na jehož počátku splněny byly.

Daňové zvýhodnění na dítě **nemůže uplatnit druh/družka** žijící s rodičem dítěte.

Pokud rodič nemůže uplatnit daňové zvýhodnění (třeba proto, že nemá dostatečný příjem), může ho využít **prarodič** dítěte nebo jeho manžel či manželka, pokud s dítětem žijí ve společné domácnosti.



### Sleva na školku (školkovné)

Pokud s dítětem bydlíte a vyživujete je, můžete od daně za rok 2023 (naposledy) odečíst **výdaje za školku** (kromě stravy), maximálně do výše minimální mzdy (17 300 Kč) za každé dítě.

Slevu může uplatnit rodič, jeho manžel/manželka (registrovaný partner/partnerka), osvojitel, pěstoun nebo osoba, jež má dítě svěřené do péče, nikoliv druh/družka rodiče dítěte, i když se o dítě stará a živí je.

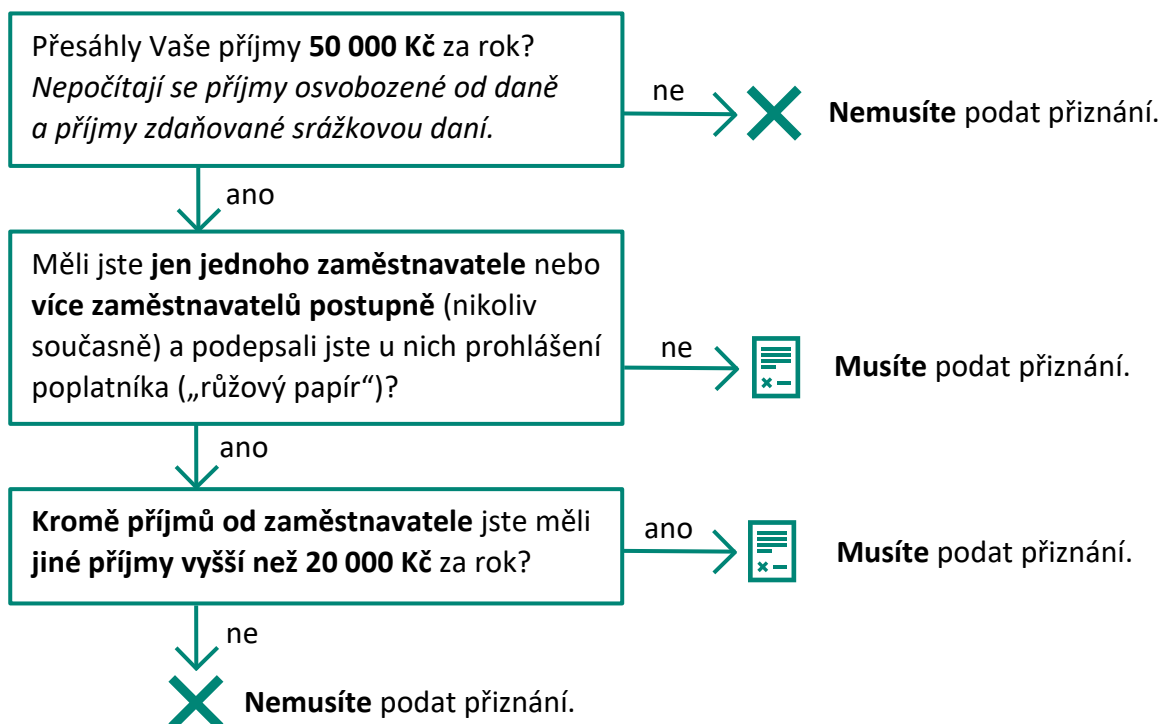
Školkovné se dá uplatnit za mateřskou školu, dětskou skupinu nebo zařízení poskytující srovnatelnou péči na základě vázané živnosti „péče o dítě do tří let věku v denním režimu“ nebo (při péči o děti od tří let) volné živnosti „mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“.



Druh živnostenského oprávnění provozovatele zařízení zjistíte ze živnostenského rejstříku na <https://www.rzp.cz>.



## Musím podat daňové přiznání?



## Přiznání musíte přesto podat, pokud

- jste ve ztrátě,
- jste u zaměstnavatele **nesprávně uplatnili daňové zvýhodnění na dítě** (zaměstnavatel oznámil chybu finančnímu úřadu),
- Vám **zaměstnavatel vyplatil mzdu za předchozí roky** (po 31. lednu následujícího roku),
- **jste v insolenci** (přiznání podáte, pokud soud rozhodne o úpadku a při ukončení insolvence),
- máte **příjmy** i ze **zahraničí** (přiznání není třeba podat vždy, podrobnosti později),
- jste **předčasně vypověděli smlouvu o soukromém životním pojištění** nebo smlouvu o **penzijním připojištění** (a dříve jste uplatňovali daňové úlevy na příspěvky).

Všechny [případy, kdy musíte podat daňové přiznání](#), najdete na webu Finanční správy [www.financnisprava.cz](http://www.financnisprava.cz) v sekci *Daně* → *Daň z příjmů* → *Fyzické osoby* → *Obecné informace* → *Podávání daňového přiznání*.



## Kdy se podává daňové přiznání?

Nejpozději **první pracovní den v dubnu**, ale **elektronicky** ho můžete podat **až první pracovní den v květnu**.

**Pokud přiznání podá Váš daňový poradce nebo advokát** (nebo když musíte mít účetní závěrku ověřenou auditorem), pak nejpozději **první pracovní den v červenci**.



## Dá se podání přiznání nějak ulehčit?

Zkuste **Elektronická podání pro finanční správu (EPO)** na [adisspr.mfcr.cz](https://adisspr.mfcr.cz). Daňový portál je důvěryhodný a na některé chyby Vás upozorní již při vyplňování. Pokud máte datovou schránku nebo uznávaný elektronický podpis, můžete daňové přiznání přes EPO rovnou podat. Pokud ne, vyplněné přiznání si vytisknete, podepíšete ho a doručíte finančnímu úřadu poštou nebo osobně.



## Jak podat přiznání, když mám datovou schránku?

**Přiznání nemusíte podat elektronicky, pokud jste si datovou schránku zřídili dobrovolně.**

Pokud ale **podle zákona musíte mít datovou schránku** (např. všichni podnikatelé), **musíte přiznání podat elektronicky**. Pokud přiznání podáte jinak, bude v „nesprávné formě“ a finanční úřad Vás vyzve k nápravě (pravděpodobně přes datovou schránku – je dobré ji kontrolovat). Pokud ve stanovené lhůtě přiznání přesto nepodáte elektronicky, finanční úřad sice přiznání zpracuje, ale hrozí Vám **pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy ve výši 1 000 Kč**.



## Co se stane, když nesplním své povinnosti?

Daň musíte **správně přiznat a včas zaplatit**, jinak Vám hrozí sankce. Sankce vzniká ze zákona již porušením povinnosti. Úředníci nemohou ovlivnit, zda sankci uloží. O výši sankce Vás vyrozumí. Proto je lepší sankcím předejít.

Daňové přiznání podáte pozdě nebo ho nepodáte vůbec. → **pokuta za opožděné tvrzení daně**

Daň zaplatíte později. → **úrok z prodlení**

Daň si špatně spočítáte a finanční úřad vám ji sám doměří. → **penále**



## Pokuta za opožděné tvrzení daně

Budete ji muset platit, když daňové přiznání podáte **později než pátý pracovní den** po dni, kdy jste ho měli podat. Závisí na výši stanovené daně a na délce prodlení s podáním daňového přiznání.

**Pokuta** za opožděné tvrzení daně činí **0,05 %** stanovené daně **za každý den** prodlení, nejvýše však **5 %** stanovené daně.

**Snižuje se na desetinu**, pokud Vaše příjmy ze zaměstnání tvoří většinu celkových zdaňovaných příjmů (nad 50 %).

**Snižuje se na polovinu**, pokud přiznání podáte do 30 dnů od řádného termínu a jde o jedinou chybu při podávání přiznání v daném roce.

Pokud přiznání podáte, **pokuta se neplatí, pokud nedosáhne 1 000 Kč**.

**Pokud přiznání vůbec nepodáte, zaplatíte minimálně 500 Kč.**



## Úrok z prodlení

Vznikne, když daň zaplatíte se **zpožděním více než 3 dny**. Úroky z prodlení nabíhají za každý den prodlení (od čtvrtého dne po původním dni splatnosti), až do dne zaplacení včetně.

Úrok z prodlení je **ročně 8 % plus repo sazba** stanovená Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž jste začali dlužit. Konkrétní výše úroku tedy závisí na výši dlužné daně, délce zpoždění s úhradou a výši repo sazby ČNB.

**Úrok se neplatí, pokud nepřesáhne 1 000 Kč** u jedné daně za jedno období.

**Výpočet:**  $[(8 + \text{repo sazba ČNB}) / 365] / 100 \times \text{výše dlužné daně} \times \text{počet dnů prodlení}$



Nemůžete z vážných důvodů celou daň zaplatit najednou?

**Požádejte** finanční úřad **o posečkání**. Více v letáku [Posečkání \(splátky\) dluhu](#).



Nemohli jste daň uhradit včas z vážných důvodů? **Požádejte o prominutí úroku**.

Více v letáku [Promíjení úroků finančními úřady](#) a v [Pokynu č. GFŘ – D – 45](#).



## Penále

Pokud finanční úřad zjistí, že by daň měla být vyšší, než jste uvedli v daňovém přiznání, vyzve Vás k podání dodatečného daňového přiznání. Pokud ho podáte, **penále se vyhnete**.

Pokud však finanční úřad zahájí daňovou kontrolu a **daň vám doměří sám, zaplatíte penále**.

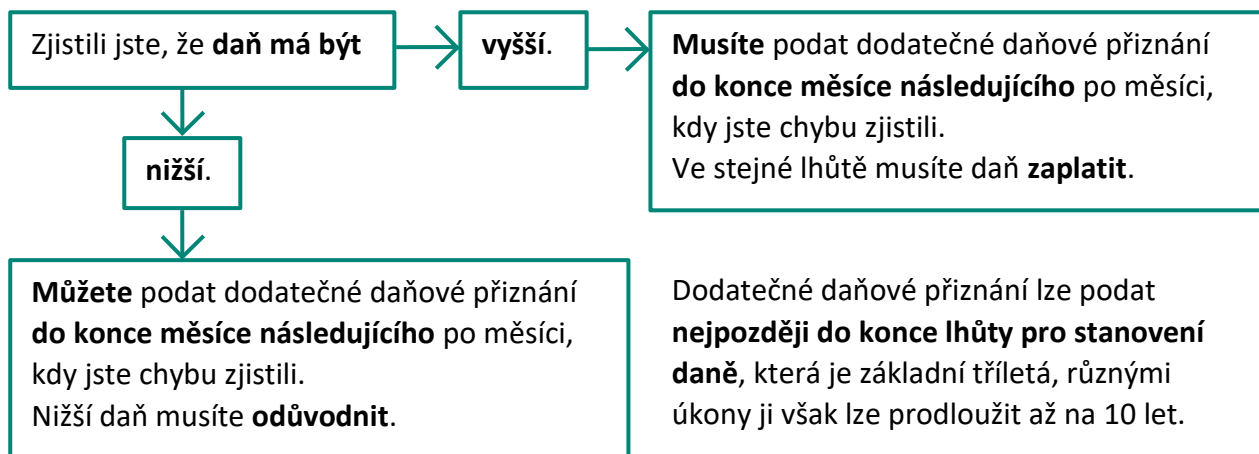
**Penále činí 20 %** z částky doměřené daně. **Neplatí se ale, pokud nepřesáhne 200 Kč**.



Pokud jste se správcem daně při doměření daně spolupracovali, zkuste **požádat o prominutí části penále**. Bližší informace naleznete v [Pokynu č. GFŘ – D – 45](#).



## Zjistili jste, že jste daň přiznali špatně?



Pokud jste na chybu přišli a přiznání podáváte před termínem pro podání daňového přiznání, podáváte ve skutečnosti **opravné daňové přiznání**, které nahrazuje původně podané přiznání.



Pomocí dodatečného daňového přiznání můžete uplatnit i slevy na dani nebo odčitatelné položky, na které jste zapomněli.



## Kde mám zdanit příjmy ze zahraničí?

Pokud jste **český daňový rezident**, zdaňujete v České republice **všechny své příjmy**.

Pokud ne, zdaňujete v České republice jen příjmy ze zdejších zdrojů.

**Rezidentství se nepozná jen podle občanství.** I Čech může být český nerezident a cizinec český rezident.



## Jak určit, kde jste rezidentem?

Pokud jste podle českého zákona o daních z příjmů (§ 2) a zahraničních daňových předpisů rezidentem ve více státech, použije se mezinárodní smlouva mezi dvěma státy o zamezení dvojího zdanění (článek 4).

[Přehled platných smluv o zamezení dvojího zdanění](#) (i samotné smlouvy) najdete na webu Ministerstva financí [www.mfcr.cz](http://www.mfcr.cz) v sekci *Legislativa* → *Dvojí zdanění*.

Obvykle se daňové rezidentství určuje (dokud nelze určit jeden stát) podle toho, kde máte

- |  |  |
|--|--|
| <b>stálý byt</b>                           | → Může jít o vlastní nebo pronajatý, ale musí Vám být dostupný kdykoliv a soustavně.                 |
| <b>středisko (centrum) životních zájmů</b> | → Místo, kde máte nejuzší osobní a ekonomické vazby (rodina, práce, přátelé, zájmové aktivity atd.). |
| <b>obvyklý pobyt</b>                       | → V ČR máte obvyklý pobyt, pokud zde pobýváte alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce.         |

**státní občanství**

Pokud takto nelze daňové rezidentství určit, musejí se státy dohodnout.



## Jak daň neplatit dvakrát?

Pokud byste museli v jednom státě zdanit veškeré své příjmy (jako daňoví rezidenti) a ve druhém státě některé z těchto příjmů (jako daňoví nerezidenti), šlo by o **dvojí zdanění**. Proto smlouvy o zamezení dvojímu zdanění obsahují článek, který určuje, jak se dvojí zdanění vyloučí.

Nahlédněte do konkrétní smlouvy mezi dvěma státy. Většinou se příjem zdaňovaný rezidentovi ve druhém státě osvobozuje od daně nebo se umožní snížit daň o daň zaplacenou ve druhém státě.